

PRZEGLĄD WYBORCZY

Biuletyn informacyjny

12/2011

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Alicja Kicińska oraz zespół w Krajowym Biurze Wyborczym

Redakcja – Kazimierz Wojciech Czaplicki, Szef Biura

Skład komputerowy – Elżbieta Cieślak

Oddano do druku – styczeń 2012 r.

*Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym” Krajowe Biuro
Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.*

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI	Str.
* Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej	4
* Ważność wyborów do Sejmu i do Senatu przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r.	4
* Rozwiązanie okręgowych i obwodowych komisji wyborczych	8
* Dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego	9
* Finansowanie partii politycznych	18
* Wybory i referenda lokalne w toku kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego	20
* Informacje prawne	22

POSIEDZENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Państwowa Komisja Wyborcza odbyła w dniach 7. 12 i 20 grudnia 2011 r.

- * W dniu 14 grudnia 2011 r. Sąd Najwyższy na posiedzeniu w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych stwierdził ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r.

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO

z dnia 14 grudnia 2011 r.

III SW 173 - 174/11

w sprawie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych

Przewodniczący Prezes Sądu Najwyższego

Walerian Sanetra

Sędziowie Sądu Najwyższego:

Bogusław Cudowski

Teresa Flemming - Kulesza

Małgorzata Gersdorf

Katarzyna Gonera

Beata Gudowska

Zbigniew Hajn

Józef Iwulski

Kazimierz Jaśkowski

(sprawozdawca) Halina Kiryło

Zbigniew Korzeniowski

Roman Kuczyński

Jerzy Kuźniar

Jerzy Kwaśniewski

Zbigniew Myszka

Maciej Pacuda

Romualda Spyt

Jolanta Strusińska-Żukowska

Małgorzata Wrębiakowska - Marzec

Protokolanci: Ewa Przedwojska i Eliza Maniewska

z udziałem Zastępcy Prokuratora Generalnego Roberta Hernanda i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Stefana J. Jaworskiego, po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu jawnym w dniu 14 grudnia 2011 r., mając na uwadze, co następuje:

I

1. Na mocy art. 244 § 1 i art. 258 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 ze zm.), Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, na podstawie sprawozdania z wyborów przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą oraz opinii wydanych w wyniku rozpoznania protestów, rozstrzyga o ważności wyborów oraz o ważności wyboru posła lub senatora, przeciwko któremu wniesiono protest.

2. Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r. zawiera informacje o ich prawidłowym przebiegu oraz o nielicznych przypadkach naruszenia prawa wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza podniosła, że w dniu głosowania miały miejsce dwa nadzwyczajne wydarzenia. Pierwsze polegało na znalezieniu przed lokalem Obwodowej Komisji Wyborczej nr 13 w Gorzowie Wielkopolskim paczki a na drzwiach lokalu groźby zdetonowania na terenie kraju ładunków wybuchowych, jeżeli wybory nie zostaną odwołane. Drugie polegało na znalezieniu podejrzanego pakunku przed lokalami Obwodowych Komisji Wyborczych nr 157 i 158 w Lublinie. W obu przypadkach zagrożenia nie zostały potwierdzone. Zdarzenia te uniemożliwiły pracę Komisji Obwodowych przez około 3 godziny, jednak nie było konieczności przedłużenia godzin otwarcia lokali wyborczych.

Z innych nieprawidłowości należy wskazać na dostawienie przez Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr 15 w Skarżysku Kamiennej w czasie liczenia głosów znaków „x” na 5 kartach do głosowania, sporadyczne przypadki wydrukowania wadliwych kart do głosowania i naruszenia ciszy wyborczej.

W konkluzji Państwowa Komisja Wyborcza nie stwierdziła takich naruszeń prawa wyborczego, które mogłyby mieć wpływ na wyniki głosowania i wyniki wyborów.

3.1. Sąd Najwyższy w składach trzyosobowych rozpoznał 157 protestów wyborczych. Wyborów do Sejmu i Senatu dotyczyły 142 protesty, wyłącznie do Sejmu - 10, a wyłącznie do Senatu - 5.

3.2. W odniesieniu do 20 protestów Sąd Najwyższy wydał opinię, że są one uzasadnione w całości lub części; lecz stwierdzone naruszenia prawa nie miały wpływu na wynik-wyborów;

W części spraw stwierdzono błędne ustalenie wyników głosowania w 9. obwodowych komisjach wyborczych, obejmujące od 1 do 40 głosów. Przyczynami zniekształcenia rzeczywistego wyniku głosowania było nieprawidłowe kwalifikowanie głosu jako nieważnego lub najczęściej - omyłkowe wpisywanie liczby głosów oddanych na danego kandydata do sąsiedniej rubryki protokołu. Jednak z uwagi na znaczne różnice głosów między poszczególnymi kandydatami nie miało to wpływu na wynik wyborów: W odniesieniu do wyborów do Sejmu Sąd Najwyższy wziął także pod uwagę, że głosy błędnie zaliczone innemu kandydatowi z tej samej listy wyborczej są wliczane do ogólnej liczby głosów uzyskanych przez dany komitet wyborczy, zaś prawidłowe ustalenie wyników nie zmieniłoby podziału mandatów w okręgu. Podniesiono także, iż w kilku przypadkach wynik wyborów danego komitetu wyborczego był bardzo odległy od wynikającego z art. 196 § 1 Kodeksu wyborczego wymagania uzyskania co najmniej 5% ważnie oddanych głosów w skali kraju, co jest niezbędne do udziału w podziale mandatów. Nadto w tych sprawach Sąd Najwyższy stwierdził, że Obwodowe Komisje Wyborcze nr 8 i 28 w Chełmie, z naruszeniem art. 79 § 2 Kodeksu wyborczego, przeliczyły ponownie głosy już po przekazaniu Prezydentowi Miasta dokumentów z

głosowania do depozytu.

Zasadny był także zarzut wadliwego sporządzenia niektórych kart do głosowania i wydania ich wyborcom w Okręgach Wyborczych nr 41 w Szczecinie i nr 24 w Suwałkach, polegającego na pominięciu listy kandydatów na posłów zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Polska Jest Najważniejsza. To naruszenie art. 52 § 2 w związku z art. 224 Kodeksu wyborczego nie miało jednak wpływu na wynik wyborów do Sejmu, gdyż nawet gdyby wszyscy wyborcy, którym wydano takie nieważne karty do głosowania zamierzali głosować na pominiętą listę, to w obwodach objętych protestami mogło to dotyczyć tylko 43 głosów. Nie spowodowałyby to więc osiągnięcia przez ten Komitet Wyborczy progu 5% ważnie oddanych głosów, niezbędnego do udziału w podziale mandatów.

3.3. Protestów nieuzasadnionych wpłynęło 29. Bez dalszego biegu Sąd Najwyższy pozostawił 107 protestów, jako że nie spełniały one wymagań przewidzianych przez Kodeks wyborczy. Jedno postępowanie umorzono z powodu cofnięcia protestu.

Część nieuzasadnionych protestów dotyczyła odmowy Państwowej Komisji Wyborczej wydania Komitetowi Wyborczemu Nowa Prawica - Janusza Korwin - Mikke zaświadczenia uprawniającego, na mocy art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego, do zgłaszania list kandydatów na posłów w kolejnych okręgach wyborczych bez potrzeby uzyskania poparcia wyborców. Wniosek o wydanie tego zaświadczenia należało zgłosić w terminie określonym w art. 210 § 3 Kodeksu wyborczego, który upłynął dnia 30 sierpnia 2011 r. Sąd Najwyższy uznał protesty za nieuzasadnione dlatego że wniosek ten został zgłoszony po terminie. Wniosek został wysłany pocztą ostatniego dnia biegu terminu i dotarł do Państwowej Komisji Wyborczej 1 września 2011 r., czyli po jego upływie. Tymczasem zgodnie z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego dla zachowania terminu konieczne jest złożenie wniosku u jego adresata, a nie wysłanie pocztą. W części tego rodzaju spraw Sąd Najwyższy pozostawił protesty wyborcze bez dalszego biegu uznając, że wykraczają poza dopuszczalny zakres protestu wyborczego określony w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego.

4. Zastępca Prokuratora Generalnego wniósł o podjęcie uchwały o ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9

października 2011 r. i o ważności wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r.

5. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o stwierdzenie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r.

II

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, po rozważeniu sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej i opinii w sprawach z protestów wyborczych, przy uwzględnieniu obwieszczeń Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 11 października 2011 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r. (Dz. U. Nr 218, poz. 1294 i 1295) oraz biorąc pod uwagę wnioski Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 244 § 1 i 2 w związku z art. 258 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 1123 ze zm.)

stwierdza ważność wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r.

- * W związku ze stwierdzeniem przez Sąd Najwyższy ważności wyborów do Sejmu i do Senatu przeprowadzonych dnia 9 października 2011 r., Państwowa Komisja Wyborcza rozwiązała w dniu 20 grudnia 2011 r. okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołane do ich przeprowadzenia.

UCHWAŁA

PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 20 grudnia 2011 r.

w sprawie rozwiązania okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych w celu przeprowadzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r.

Na podstawie art. 160 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾), w związku z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., sygn. akt III SW 173 – 174/11, w sprawie ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października 2011 r., Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Rozwiązuje się okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołane w celu przeprowadzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r., po wykonaniu ich ustawowych zadań.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- * Zgodnie z protokołem państw członkowskich Unii Europejskiej sporządzonym w Brukseli dnia 23 czerwca 2010 r. (Dz. U. RP nr 260, poz. 1555), z dniem 1 grudnia 2011 r. zwiększyła się z 50 do 51 liczba posłów do Parlamentu Europejskiego wybieranych w Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza w dniu 7 grudnia 2011 r. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o zasadach obsadzania w kadencji trwającej w latach 2009-2014 dodatkowego mandatu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 56, poz. 337 i z 2011 r. Nr 21, poz. 113), wykonując przewidziane przepisami prawa czynności ustaliła, któremu komitetowi przysługuje dodatkowy mandat. Państwowa Komisja Wyborcza dokonała w tym przedmiocie: podziału wszystkich mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze w sposób określony w art. 356 Kodeksu wyborczego; sporządziła zestawienie liczb głosów ważnych oddanych łącznie na listy komitetu wyborczego któremu przysługuje dodatkowy mandat, zestawienie liczb mandatów przypadających listom tego komitetu po otrzymaniu dodatkowego mandatu, zestawienie liczb głosów oddanych na kandydatów z uprawnionej listy oraz ustaliła i sporządziła na tej podstawie obwieszczenie w sprawie obsadzenia tego mandatu.

PODZIAŁ MANDATÓW
 pomiędzy komitety wyborcze w związku z koniecznością obsadzenia dodatkowego
mandatu posła do Parlamentu Europejskiego

I. W wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych dnia 7 czerwca 2011 r. na listy kandydatów komitetów wyborczych uprawnionych do uczestniczenia w podziale mandatów oddano łącznie następującą liczbę głosów ważnych:

- 1) na listy nr 2, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe oddano łącznie 516 146 głosów, to jest 7,01% głosów ważnych w skali kraju,
- 2) na listy nr 6, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy oddano łącznie 908 765 głosów, to jest 12,34% głosów ważnych w skali kraju,
- 3) na listy nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano łącznie 3 271 852 głosy, to jest 44,43% głosów ważnych w skali kraju,
- 4) na listy nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano łącznie 2 017 607 głosów, to jest 27,40% głosów ważnych w skali kraju.

II. Wyliczenie ilorazów, o których mowa w art. 356 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.), jest następujące:

1. Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe (listy nr 2):

$$516\ 146 : 1 = 516\ 146,0000$$

$$516\ 146 : 2 = 258\ 073,0000$$

$$516\ 146 : 3 = 172\ 048,6667$$

$$516\ 146 : 4 = 129\ 036,5000$$

2. Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy (listy nr 6):

$$908\ 765 : 1 = 908\ 765,0000$$

$$908\ 765 : 2 = 454\ 382,5000$$

$$908\ 765 : 3 = 302\ 921,6667$$

$$908\ 765 : 4 = 227\ 191,2500$$

$$908\ 765 : 5 = 181\ 753,0000$$

$$908\ 765 : 6 = 151\ 460,8333$$

$$908\ 765 : 7 = 129\ 823,5714$$

3. Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP (listy nr 9):

$$3\ 271\ 852 : 1 = 3\ 271\ 852,0000$$

3 271 852 : 2 =	1 635 926,0000
3 271 852 : 3 =	1 090 617,3333
3 271 852 : 4 =	817 963,0000
3 271 852 : 5 =	654 370,4000
3 271 852 : 6 =	545 308,6667
3 271 852 : 7 =	467 407,4286
3 271 852 : 8 =	408 981,5000
3 271 852 : 9 =	363 539,1111
3 271 852 : 10 =	327 185,2000
3 271 852 : 11 =	297 441,0909
3 271 852 : 12 =	272 654,3333
3 271 852 : 13 =	251 680,9231
3 271 852 : 14 =	233 703,7143
3 271 852 : 15 =	218 123,4667
3 271 852 : 16 =	204 490,7500
3 271 852 : 17 =	192 461,8824
3 271 852 : 18 =	181 769,5556
3 271 852 : 19 =	172 202,7368
3 271 852 : 20 =	163 592,6000
3 271 852 : 21 =	155 802,4762
3 271 852 : 22 =	148 720,5455
3 271 852 : 23 =	142 254,4348
3 271 852 : 24 =	136 327,1667
3 271 852 : 25 =	130 874,0800
3 271 852 : 26 =	125 840,4615

4. Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość (listy nr 10):

2 017 607 : 1 =	2 017 607,0000
2 017 607 : 2 =	1 008 803,5000
2 017 607 : 3 =	672 535,6667
2 017 607 : 4 =	504 401,7500
2 017 607 : 5 =	403 521,4000
2 017 607 : 6 =	336 267,8333
2 017 607 : 7 =	288 229,5714
2 017 607 : 8 =	252 200,8750

2 017 607 : 9 =	224 178,5556
2 017 607 : 10=	201 760,7000
2 017 607 : 11=	183 418,8182
2 017 607 : 12=	168 133,9167
2 017 607 : 13=	155 200,5385
2 017 607 : 14=	144 114,7857
2 017 607 : 15=	134 507,1333
2 017 607 : 16=	126 100,4375

III. Szereg kolejno największych liczb (ilorazów wyborczych) jest następujący:

Lp.	Iloraz	Komitet wyborczy
1.	3 271 852,0000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
2.	2 017 607,0000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
3.	1 635 926,0000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
4.	1 090 617,3333	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
5.	1 008 803,5000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
6.	908 765,0000	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
7.	817 963,0000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
8.	672 535,6667	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
9.	654 370,4000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
10.	545 308,6667	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
11.	516 146,0000	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
12.	504 401,7500	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
13.	467 407,4286	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
14.	454 382,5000	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
15.	408 981,5000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
16.	403 521,4000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
17.	363 539,1111	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
18.	336 267,8333	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
19.	327 185,2000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
20.	302 921,6667	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

21.	297 441,0909	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
22.	288 229,5714	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
23.	272 654,3333	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
24.	258 073,0000	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
25.	252 200,8750	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
26.	251 680,9231	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
27.	233 703,7143	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
28.	227 191,2500	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
29.	224 178,5556	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
30.	218 123,4667	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
31.	204 490,7500	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
32.	201 760,7000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
33.	192 461,8824	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
34.	183 418,8182	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
35.	181 769,5556	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
36.	181 753,0000	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
37.	172 202,7368	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
38.	172 048,6667	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
39.	168 133,9167	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
40.	163 592,6000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
41.	155 802,4762	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
42.	155 200,5385	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
43.	151 460,8333	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
44.	148 720,5455	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
45.	144 114,7857	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
46.	142 254,4348	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
47.	136 327,1667	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
48.	134 507,1333	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
49.	130 874,0800	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
50.	129 823,5714	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy

		Demokratycznej - Unia Pracy
51.	129 036,5000	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
52.	126 100,4375	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
53.	125 840,4615	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

IV. 51 iloraz przypada Komitetowi Wyborczemu Polskie Stronnictwo Ludowe, zatem dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego przypada jednej z list tego Komitetu Wyborczego.

ZESTAWIENIE
liczb głosów oddanych na listy kandydatów
Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe
zarejestrowane w wyborach do Parlamentu Europejskiego
przeprowadzonych dnia 7 czerwca 2009 r.

1. Łącznie na wszystkie listy kandydatów Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe zarejestrowane w wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych dnia 7 czerwca 2009 r. oddano 516 146 głosów.
2. Na listy kandydatów Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe w poszczególnych okręgach wyborczych oddano:
 - 1) w okręgu wyborczym nr 1 oddano 13 170 głosów;
 - 2) w okręgu wyborczym nr 2 oddano 38 092 głosy;
 - 3) w okręgu wyborczym nr 3 oddano 38 012 głosów;
 - 4) w okręgu wyborczym nr 4 oddano 22 899 głosów;
 - 5) w okręgu wyborczym nr 5 oddano 72 551 głosów;
 - 6) w okręgu wyborczym nr 6 oddano 32 390 głosów;
 - 7) w okręgu wyborczym nr 7 oddano 52 716 głosów;
 - 8) w okręgu wyborczym nr 8 oddano 51 954 głosy;
 - 9) w okręgu wyborczym nr 9 oddano 45 685 głosów;
 - 10) w okręgu wyborczym nr 10 oddano 60 846 głosów;
 - 11) w okręgu wyborczym nr 11 oddano 23 566 głosów;
 - 12) w okręgu wyborczym nr 12 oddano 41 975 głosów;
 - 13) w okręgu wyborczym nr 13 oddano 22 290 głosów.

ZESTAWIENIE
liczb mandatów przypadających listom kandydatów
na posłów do Parlamentu Europejskiego
Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe
po otrzymaniu dodatkowego mandatu

Państwowa Komisja Wyborcza w dniu 7 grudnia 2011 r., po ustaleniu, że dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego przysługuje Komitetowi Wyborczemu Polskie Stronnictwo Ludowe, stwierdziła, co następuje:

1. Na listy kandydatów nr 2, które Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe zarejestrował w wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r., oddano 516 146 głosów w skali kraju.
2. Komitet ten w wyborach do Parlamentu Europejskiego uzyskał 3 mandaty. Zatem wraz z dodatkowym mandatem przysługują mu 4 mandaty. Szereg ilorazów ustalony w trybie art. 358 § 2 Kodeksu wyborczego dla list zgłoszonych przez Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe przedstawia się następująco:

Nr okręgu	Liczba głosów oddanych na listę	Iloczyn liczby z rubryki (2) i liczby mandatów przyznanych komitetowi	Iloraz liczby z rubryki (3) i 516 146 (sumy głosów oddanych we wszystkich okręgach)
1	2	3	4
1	13 170	13 170 x 4= 52 680	0,102064145
2	38 092	38 092 x 4= 152 368	0,295203295
3	38 012	38 012 x 4= 152 048	0,294583316
4	22 899	22 899 x 4= 91 596	0,177461416
5	72 551	72 551 x 4= 290 204	0,562251766
6	32 390	32 390 x 4= 129 560	0,251014248
7	52 716	52 716 x 4= 210 864	0,408535569
8	51 954	51 954 x 4= 207 816	0,402630264
9	45 685	45 685 x 4= 182 740	0,354047111
10	60 846	60 846 x 4= 243 384	0,471540998
11	23 566	23 566 x 4= 94 264	0,182630496
12	41 975	41 975 x 4= 167 900	0,325295556
13	22 290	22 290 x 4= 89 160	0,172741821

3. W trybie art. 358 § 2 Kodeksu wyborczego żadnej liście kandydatów tego Komitetu Wyborczego mandat nie przypadł.
4. Zgodnie z art. 358 § 3 Kodeksu wyborczego, mandaty powinny otrzymać następujące listy kandydatów Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe, dla których obliczone ilorazy wykazały po przecinku kolejno najwyższe wartości:
 - 1) 1 mandat – lista okręgowa zarejestrowana w okręgu wyborczym nr 5,
 - 2) 1 mandat – lista okręgowa zarejestrowana w okręgu wyborczym nr 10,
 - 3) 1 mandat – lista okręgowa zarejestrowana w okręgu wyborczym nr 7,
 - 4) 1 mandat – lista okręgowa zarejestrowana w okręgu wyborczym nr 8.
5. Po wyborach przeprowadzonych 7 czerwca 2011 r. mandaty posłów do Parlamentu Europejskiego przypadły następującym listom Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe:
 - 1) liście zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 5 przypadł 1 mandat,
 - 2) liście zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 7 przypadł 1 mandat,
 - 3) liście zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 10 przypadł 1 mandat.
6. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza zatem, że dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego przypada liście Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 8 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Lublinie.

ZESTAWIENIE
liczb głosów oddanych na kandydatów
z listy Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe
zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 8 w wyborach do Parlamentu
Europejskiego
przeprowadzonych dnia 7 czerwca 2009 r.

Na kandydatów z listy Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 8 w wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych dnia 7 czerwca 2009 r. oddano następujące liczby głosów:

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Liczba głosów
1.	WOJTAS Edward	11 546

2.	BRATKOWSKI Arkadiusz Tomasz	8 850
3.	DUDEK - JANISZEWSKA Anna Danuta	2 495
4.	KOS Marek	2 998
5.	ŁOPATA Jan Zbigniew	5 231
6.	SŁAWECKI Tadeusz	4 405
7.	STAROWNIK Marian Roman	3 202
8.	STEFANIUK Franciszek Jerzy	7 927
9.	ŚWIĘTOCHOWSKI Leszek Jan	2 375
10.	TOKARSKI Marian	2 925

W związku z powyższym, po ustaleniu, że dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego obsadzany w trybie ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o zasadach obsadzenia w kadencji trwającej w latach 2009-2014 dodatkowego mandatu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 56, poz. 337 i z 2011 r. Nr 21, poz. 113) przypada kandydatowi z listy Komitetu Wyborczego Polskie Stronnictwo Ludowe zarejestrowanej w okręgu wyborczym nr 8 w wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych dnia 7 czerwca 2009 r., Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że mandat ten powinien obsadzić Edward Wojtas, który w wyborach otrzymał największą liczbę głosów.

Jednakże w związku ze śmiercią tego kandydata, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego obsadza kandydat z tej samej listy z kolejną największą liczbą głosów — Arkadiusz Tomasz Bratkowski.

Obwieszczenie
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 7 grudnia 2011 r.
w sprawie obsadzenia w kadencji trwającej w latach 2009-2014 dodatkowego
mandatu posła do Parlamentu Europejskiego przypadającego Rzeczypospolitej
Polskiej

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o zasadach obsadzenia w kadencji trwającej w latach 2009-2014 dodatkowego mandatu posła do Parlamentu

Europejskiego (Dz. U. Nr 56, poz. 337 i z 2011 r. Nr 21, poz. 113), Państwowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości publicznej informację o obsadzeniu w kadencji trwającej w latach 2009-2014 dodatkowego mandatu posła do Parlamentu Europejskiego przypadającego Rzeczypospolitej Polskiej.

1. Dodatkowy mandat posła do Parlamentu Europejskiego przypadający Rzeczypospolitej Polskiej w kadencji trwającej w latach 2009-2014 przypada Komitetowi Wyborczemu Polskie Stronnictwo Ludowe.
2. Mandat, o którym mowa w pkt 1, obsadzić powinien kandydat z listy okręgowej nr 2 zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe w okręgu wyborczym nr 8 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Lublinie, który otrzymał największą liczbę głosów — Edward WOJTAS.
3. W związku ze śmiercią kandydata, o którym mowa w pkt 2, dodatkowy mandat obsadza kandydat z tej samej listy, który otrzymał kolejno największą liczbę głosów — Arkadiusz Tomasz BRATKOWSKI.

* Państwowa Komisja Wyborcza zakończyła badanie informacji i sprawozdań partii politycznych za 2010 r. – o otrzymanej subwencji i wydatkach poniesionych z subwencji oraz o źródłach pozyskania środków finansowych w tym kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego (art. 34, 34a, 38, 38a ustawy z dnia 27 czerwca z 1997 r. o partiach politycznych – Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924).

- Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła informacje o otrzymanej subwencji i wydatkach poniesionych z subwencji wszystkich uprawnionych partii politycznych (7), z tego informacje 3 partii bez zastrzeżeń (Sojusz Lewicy Demokratycznej; Prawo i Sprawiedliwość; Platforma Obywatelska RP), a informacje 4 partii ze wskazaniem uchybień (Partia Demokratyczna-demokracy.pl; Polskie Stronnictwo Ludowe; Unia Pracy – powodu wykazania kwot przychodów i wydatków niezgodnych ze stanem faktycznym oraz Socjaldemokracja Polska – z powodu wydatkowania środków Funduszu Eksperckiego na cele niezgodne z przypisami ustawy).

- Odpowiednio, po zbadaniu sprawozdań o źródłach pozyskania środków finansowych, warunkach uzyskania kredytów bankowych i wydatkach Funduszu Wyborczego Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła: sprawozdania 35 partii politycznych przyjąć bez zastrzeżeń; sprawozdania 29 partii przyjąć ze wskazaniem uchybień; sprawozdania 16 partii odrzucić.

Uchybienia stwierdzone przez Państwową Komisję Wyborczą polegały w większości na wykazaniu w sprawozdaniu kwot przychodów i wydatków niezgodnych ze stanem faktycznym, niewprowadzeniu do umowy rachunku bankowego zastrzeżenia o dopuszczalnych formach wpłat, nieutworzeniu przez partię Funduszu Wyborczego pomimo udziału w wyborach, prowadzeniu dokumentacji finansowej niezgodne z wymogami ustawy o rachunkowości.

Podstawę odrzucenia sprawozdań 16 partii politycznych stanowiły w szczególności:

- nieodprowadzenie na rachunek bankowy partii środków finansowych uzyskanych z darowizn (Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, Partia Zielonych Rzeczypospolitej Polskiej, Polska Lewica, Chrześcijańska Inicjatywa Społeczna, Forum Ogólnospołeczne Rzeczypospolitej Polskiej);
- przyjęcie środków od osób zamieszkałych za granicą, osób prawnych, cudzoziemców (Racja Polskiej Lewicy, Jedność Rzemieślniczo-Kupiecka, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski);
- spłata zobowiązań finansowych partii przez osoby fizyczne, co jest równoznaczne z udzielaniem partii pożyczek pozabankowych (Partia Regionów, Socjaldemokracja Polska, Prawica Rzeczypospolitej);
- niezłożenia sprawozdania bądź niepełnych danych zawartych w sprawozdaniu i nieudzieleniu przez partię wyjaśnień, co uniemożliwiło stwierdzenie, że gospodarka finansowa była prowadzona zgodnie z przepisami ustawowymi (Polska Partia Narodowa, Narodowe Odrodzenie Polski, Stronnictwo Pracy, Samoobrona Patriotyczna, Libertas).

Komunikaty Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu i odrzuceniu informacji i sprawozdań partii politycznych za 2010 r. przekazano do ogłoszenia w Monitorze Polskim; są także dostępne na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej.

- * W grudniu 2011 r. w 27 gminach przeprowadzono wybory uzupełniające do rad gmin oraz zostały zarządzane kolejne akcje wyborcze do dnia 11 marca 2012 r.: w 47 gminach wybory uzupełniające do rad gmin; w 3 gminach wybory przedterminowe – 15 stycznia 2012 r. Wójta Gminy Ślemień, powiat żywiecki woj. śląskie; 22 stycznia 2012 r. – Burmistrza Starego Sącza, powiat nowosądecki woj. małopolskie; 5 lutego 2012 r. Burmistrza Strzelec Krajeńskich, powiat strzelecko-drezdenecki woj. lubuskie. W 4 gminach odbędą się referenda lokalne: 15 stycznia 2012 r. w sprawie odwołania Wójta Gminy Choczewo, powiat wejherowski woj. pomorskie; 22 stycznia 2012 r. w sprawie odwołania Wójta Gminy Szastarka, powiat kraśnicki woj. lubelskie; 12 lutego 2012 r. w sprawie odwołania Wójta Gminy Tarłów, powiat opatowski woj. świętokrzyskie i w sprawie odwołania Wójta Gminy Żelazków, powiat kaliski woj. wielkopolskie.

- * W związku z wątpliwościami dotyczącymi procedury dokonywania zmian w składach rad i wygaszania mandatów wójtom (burmistrzom, prezydentach miast) Państwowa Komisja Wyborcza stoi na stanowisku, że „stosownie do art. 16 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Przepisy wprowadzające ustawę — Kodeks wyborczy, (Dz. U. Nr 21, poz. 113, z późn. zm.) do zmian w składach rad i stwierdzania wygaśnięcia mandatów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w kadencji 2010-2014 mają zastosowanie właściwe przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1190 i z 2011 r. Nr 34, poz. 172).
Państwowa Komisja Wyborcza mając świadomość wątpliwości interpretacyjnych dotyczących powyższej kwestii stwierdziła, że w sprawie tej niezbędne jest zastosowanie wykładni celowościowej przepisów ustawy — Przepisy wprowadzające ustawę — Kodeks wyborczy. W ocenie Państwowej Komisji Wyborczej stwierdzenie wygaśnięcia mandatów oraz uzupełnianie składu rad mieści się w szeroko rozumianym pojęciu wyborów, które zgodnie z art. 16 ust. 3 i 4 tej ustawy, do końca bieżącej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego przeprowadza się na podstawie przepisów dotychczasowych.
Należy przy tym zauważyć, że art. 5 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy — Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 217, poz.

1281), mimo braku wyraźnego zapisu, wskazuje, że zmiany Kodeksu wyborczego wprowadzane tą ustawą, podobnie jak zmiany dotyczące samorządowych ustaw ustrojowych, również mają zastosowanie od nowej kadencji. Przyjęcie tezy, że zmiany Kodeksu obowiązują w tej kadencji, a zatem, że komisarze wyborczy zobowiązani są m. in. do stwierdzania wstąpienia w skład rady w miastach na prawach powiatu, powiatach i województwach, podważa sens odroczenia usunięcia z ustaw ustrojowych przepisu o wykonaniu zastępczym (wobec bierności rady) tego zadania przez wojewodów dopiero na czas po zakończeniu obecnej kadencji.

Ponadto przyjęcie, że Kodeks wyborczy (niezależnie czy w brzmieniu dotychczasowym, czy też po zmianach) obowiązuje w sprawie uzupełniania składu rad przez następną osobę z listy (art. 387 § 1) już w tej kadencji rad powodowałby, że w gminach powyżej 20 000 mieszkańców niebędących miastami na prawach powiatu w przypadku wygaśnięcia mandatu radnego konieczne byłoby przeprowadzanie wyborów uzupełniających na zasadzie proporcjonalności do jednego mandatu.

Państwowa Komisja Wyborcza przyjmując wskazane na wstępie stanowisko brała także pod uwagę kwestię odmiennych rozstrzygnięć co do biernego prawa wyborczego zawartych w Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz w Kodeksie wyborczym. W ocenie Państwowej Komisji Wyborczej nie do przyjęcia jest teza, że racjonalny ustawodawca założył, że ocena, czy nastąpiło wygaśnięcie mandatu z powodu utraty biernego prawa wyborczego będzie następowała na podstawie innych przesłanek, niż ocena biernego prawa wyborczego kandydata biorącego udział w wyborach uzupełniających do tego mandatu”.

INFORMACJE PRAWNE

- * Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 20 grudnia 2011 r. sygn. akt I OSK 2221/11 oddalił skargę kasacyjną Komitetu Wyborczego Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke od postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 października 2011 r. w przedmiocie odmowy wydania przez Państwową Komisję Wyborczą zaświadczenia wskazanego w art. 210 § 3 Kodeksu wyborczego. W uzasadnieniu postanowienia NSA wskazał, co następuje:

„Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 października 2011 r. sygn. akt VII SA/Wa 2159/11 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargę Komitetu Wyborczego Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke na pismo Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 września 2011 r., znak: ZPOW-540-12/11 w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia.

Postanowienie to zapadło w następujących okolicznościach faktycznych i prawnych sprawy:

Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie z dnia 8 września 2011 r., znak: ZPOW-540-12/11, skierowanym do Mieczysława Burcherta, pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke, oraz Janusza Korwin-Mikke, Prezesa Kongresu Nowej Prawicy, odnosząc się do pism z dnia 5 i 7 września 2011 r., po ponownej analizie wniosku o wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 210 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, ze zm.), zw. dalej Kodeksem wyborczym, podtrzymała stanowisko, iż z przepisów Kodeksu wyborczego wynika, że wydanie zaświadczenia jest możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy komitet zarejestrował listy kandydatów na posłów, co najmniej w połowie okręgów wyborczych najpóźniej w czterdziestym dniu przed dniem wyborów i w tym terminie złożył wniosek o wydanie zaświadczenia. Jak zaznaczyła Komisja, nawet gdy komitet wyborczy uzyska rejestrację list kandydatów co najmniej w połowie okręgów wyborczych, ale po tym terminie - zaświadczenia nie wydaje się. Okręgowe komisje wyborcze nie mogą zatem dokonać rejestracji list tego komitetu, które zgłoszono wprawdzie w ustawowym terminie, lecz bez podpisów poparcia wyborców. Tym bardziej musi to dotyczyć list kandydatów zgłoszonych po upływie ustawowego terminu.

W skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego Komitet Wyborczy Nowa Prawica - Janusz Korwin-Mikke, wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego rozstrzygnięcia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Państwową Komisję Wyborczą wraz z zaleceniem niezwłocznego wydania przez tenże organ Komitetowi Wyborczemu Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke zaświadczenia określonego w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego; ewentualnie z najdalej idącej ostrożności procesowej - w razie uznania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny,

że skarżone niniejszą skargą rozstrzygnięcie nie spełnia wymogów formalnych postanowienia - wniósł o uznanie niniejszej skargi za skargę na bezczynność Państwowej Komisji Wyborczej oraz - konsekwentnie - o zobowiązanie tegoż organu do niezwłocznego wydania Komitetowi Wyborczemu Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke zaświadczenia określonego w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego. Ponadto wniesiono o bezzwłoczne rozpoznanie niniejszej sprawy przez Sąd, jak również zasądzenie od przeciwnika skargi na rzecz strony skarżącej kosztów postępowania według norm przepisanych.

Skarżonemu rozstrzygnięciu zarzucono naruszenie prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy w postaci przepisów, tj. art. 210 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego, a także naruszenia przepisów postępowania, mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 161 § 3 Kodeksu wyborczego oraz art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071, ze zm.), zw. dalej k.p.a.

W odpowiedzi na skargę Państwowa Komisja Wyborcza wniosła o odrzucenie skargi. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że Kodeks wyborczy nie przewiduje właściwości sądów administracyjnych w sprawach załatwianych na podstawie tego Kodeksu w toku przeprowadzania wyborów do Sejmu RP i Senatu RP. Tak też było na podstawie poprzednio obowiązujących Ordynacji wyborczych do Sejmu RP i Senatu RP. W przypadku, gdy określone sprawy, załatwiane w toku przeprowadzania wyborów, mogą być przedmiotem skargi do sądu powszechnego lub Sądu Najwyższego, Kodeks wyborczy wyraźnie tak stanowi oraz określa krótki termin rozpoznania sprawy i skutki rozstrzygnięć sądowych (np. art. 20 § 4 i 5, art. 22 § 5, art. 205). Zdaniem Komisji jest tak dlatego, że sprawy te muszą być rozstrzygnięte i zakończone w ściśle określonym czasie z uwagi na upływ terminów określonych w kalendarzu wyborczym. W sprawach określonych w Kodeksie wyborczym sądy administracyjne co do zasady nie są właściwe, chyba że Kodeks stanowi inaczej (np. art. 384, art. 493). Ponadto Komisja wskazała, że zarzuty podnoszone w skardze przez Komitet Wyborczy były już podnoszone w proteście wyborczym do Sądu Najwyższego, który pozostawił je bez dalszego biegu postanowieniem z dnia 20 września 2011 r., sygn. akt III SW 12/11.

W ocenie Komisji, skarga Komitetu podlega odrzuceniu, na podstawie art. 58 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, ze zm.) zw. dalej P.p.s.a., ponieważ sprawa nie należy do właściwości sądów administracyjnych.

W nawiązaniu do ww. odpowiedzi na skargę, strona skarżąca nadesłała pismo procesowe z dnia 28 września 2011 r., w którym wskazała, że Kodeks wyborczy nie wypowiada się wprost w kwestii zaskarżalności orzeczeń podejmowanych przez Państwową Komisję Wyborczą w związku z treścią art. 210 § 2 i 3. W szczególności nie przewiduje wyłączenia możliwości kwestionowania na drodze sądowej stanowiska PKW w przedmiocie wydania zaświadczenia. Jest to znaczące w kontekście szeregu przepisów, w których ustawodawca zdecydował, że od orzeczeń PKW „nie przysługuje środek prawny” (art. 218 § 2, art. 254 § 2, art. 326 § 4, art. 348 § 2, art. 405 § 5, art. 420 § 2, art. 432 § 2, art. 456 § 2). W ocenie strony skarżącej brak podobnej wypowiedzi ustawodawcy w treści art. 210 nakazuje stosować zasady ogólne, w tym zasadę, zgodnie z którą każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Pogląd strony przeciwnej, że sądy administracyjne nie są właściwe do rozpoznania niniejszej sprawy nie znajduje oparcia w przepisach Kodeksu wyborczego, które nie przewidują generalnego wyłączenia właściwości sądów administracyjnych, ograniczając ją do wyjątków wskazanych w ustawie. Także treść art. 5 P.p.s.a. nie daje podstaw do formułowania stanowiska przyjętego przez PKW. Przepisy Kodeksu wyborczego przewidują właściwość różnych sądów w „sprawach wyborczych”, w tym sądów administracyjnych. W wielu wypadkach wyłączają wprost drogę sądową, a w niektórych - milczą. Zdaniem strony skarżącej, w przypadku milczenia ustawodawcy nie można domniemywać braku drogi sądowej, czy braku właściwości danego sądu, lecz rozstrzygać *ad casum*, uwzględniając charakter danej sprawy, czyli w tym wypadku kwestię wydania zaświadczenia.

Użyte przez, ustawodawcę w art. 210 Kodeksu wyborczego pojęcie „zaświadczenia” nie zostało odrębnie zdefiniowane na potrzeby tej ustawy w słowniczku ustawowym (art. 5). Stanowi ono potwierdzenie zarejestrowania przez

komitet wyborczy list kandydatów co najmniej w połowie okręgów wyborczych, wobec czego może, zdaniem wnioskodawcy, prowadzić do wniosku, że ma tu zastosowanie przepis art. 217 k.p.a., którego istotę stanowi potwierdzenie określonych faktów lub stanu prawnego. Ponadto, dyrektywa konsekwencji terminologicznej (zob. L. Morawski, *Zasady wykładni prawa*, Toruń 2006, s. 104) nakazuje przyjąć, że pojęcie „zaświadczenie” z art. 210 Kodeksu wyborczego jest równoznaczne z pojęciem „zaświadczenie” w rozumieniu art. 217 i nast. k.p.a. Potwierdza to zasadność stosowania do kwestii wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 210 Kodeksu wyborczego, zasad przewidzianych w przepisach k.p.a.

Ponadto w ocenie strony skarżącej nie stanowi argumentu przeciwko dopuszczalności skargi w przedmiotowej sprawie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., sygn. akt III SW 12/11. Zarówno z ustnych motywów tego orzeczenia, jak i z treści informacji zamieszczonej na stronie internetowej Sądu Najwyższego wynika, że powodem nierozpatrzenia protestu było złożenie go przed ogłoszeniem wyników wyborów. Zdaniem strony skarżącej, możliwość złożenia protestu do Sądu Najwyższego po ogłoszeniu wyników wyborów nie wyłącza możliwości zaskarżenia odmowy wydania zaświadczenia przez PKW do sądu administracyjnego, gdyż przedmioty tych spraw nie pokrywają się.

Z treści art. 210 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego wynika ustawowe prawo komitetu wyborczego do uzyskania zaświadczenia. Wydanie wspomnianego zaświadczenia nie zależy od uznania, Państwowej Komisji Wyborczej; wręcz przeciwnie - PKW ma obowiązek wydać zaświadczenie, jeśli komitet wyborczy spełni warunki przewidziane w art. 210 § 2. Prawo to będzie miało jednak charakter iluzoryczny, gdy nie będzie objęte ochroną na drodze sądowej. Dlatego też zasadne jest uznanie - wbrew stanowisku PKW - dopuszczalności skargi w niniejszej sprawie.

W ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skarga podlegała odrzuceniu, ponieważ czynność Państwowej Komisji Wyborczej będąca przedmiotem skargi nie podlega kognicji sądów administracyjnych. W motywach swego rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji podniósł, że zakres kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne został określony w ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. *Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Dz. U. Nr 153, poz. 1269, ze zm.),

zgodnie z którą sądy administracyjne w zakresie swej właściwości sprawują kontrolę pod względem legalności, to jest zgodności z prawem, działań lub zaniechań organów administracji publicznej. Kontrola działalności administracji publicznej, sprawowana przez sądy administracyjne ma charakter ograniczony, co oznacza, że objęte są nią jedynie działania administracyjne wskazane w ustawie.

Sąd Wojewódzki wskazał, iż ustawodawca uchwalając Kodeks wyborczy, jak to wynika z uzasadnienia projektu tej ustawy, decydując się na uregulowanie prawa wyborczego praktycznie w jednym akcie prawnym, miał na celu ujednoczenie elementów procedur wyborczych, które z racji swej istoty są wspólne dla wszystkich postępowań wyborczych, bez względu na to, który organ władzy publicznej jest wybierany. Ujednoczenie tych procedur polegało na wyczerpującym wskazaniu, które czynności, akty i decyzje mające miejsce w procesie wyborczym, podlegają określonym trybom postępowania, a także, które organy i sądy są właściwe do rozpatrywania, z reguły w ściśle określonym czasie, przedmiotowych spraw. Skuteczne przeprowadzenie wyborów determinuje bowiem czynnik czasu, co w konsekwencji prowadzi nie tylko do skrócenia wielu terminów (zarówno dla organów i sądów, ale i dla wniesienia środków zaskarżenia), a w niektórych przypadkach - jak to zauważyła strona skarżąca - wręcz do zamknięcia drogi odwoławczej czy skargowej. Jak wynika z powyższego czynnik czasu nie pozostaje bez wpływu na sposób sformułowania i rozumienia norm procesowych związanych z trybami postępowania wyborczego.

Sąd pierwszej instancji podniósł nadto, iż Kodeks wyborczy przewiduje wprost jedynie dwa przypadki kompetencji sądu administracyjnego w sprawach objętych tym kodeksem. W art. 384 § 1 i w art. 493 § 1 przewidziano możliwość złożenia skargi do sądu administracyjnego na uchwałę rady gminy o wygaśnięciu mandatu radnego (odpowiednio wójta), określono jednak ściśle terminy złożenia i rozpatrzenia skargi; a w dalszych przepisach - konsekwencje orzeczeń sądu administracyjnego w tych sprawach. W innych przypadkach Kodeks wyborczy nie przewiduje drogi sądowoadministracyjnej. Na marginesie wskazano, że w przypadkach działania organów gmin w procedurze wyborczej (art. 20, 22, 37) nie przewidziano drogi sądowoadministracyjnej, lecz drogę do sądu powszechnego.

W ocenie Sądu, wolą ustawodawcy nie było (podobnie jak w poprzednio obowiązujących przepisach prawa wyborczego) otwieranie drogi sądownoadministracyjnej w sprawach wyborczych, lecz poddanie ich kognicji sądów powszechnych i Sądu Najwyższego.

Zgodnie bowiem z art. 3 § 1 P.p.s.a., sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej i stosują środki określone w ustawie. W art. 3 § 2 P.p.s.a. wskazano katalog spraw, w których sądy administracyjne orzekają, sprawując kontrolę nad działalnością administracji publicznej. W niniejszej sprawie zaskarżone pismo Państwowej Komisji Wyborczej, dotyczące odmowy wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 210 § 3 Kodeksu wyborczego, nie mieści się w żadnej kategorii aktów administracyjnych wymienionych w art. 3 § 2 P.p.s.a., ponieważ nie można mu przypisać waloru indywidualizowanego, władczego aktu, w wyniku którego doszło do powstania określonych praw i obowiązków przyznawanych zgodnie z obowiązującymi normami prawa administracyjnego materialnego. Ponadto ewentualne wydanie zaświadczenia w trybie Kodeksu wyborczego nie potwierdzałoby stanu prawnego lub faktycznego wynikłego w związku ze stosowaniem norm prawa administracyjnego materialnego. Tym samym wydanie zaświadczenia w trybie Kodeksu wyborczego nie stanowi przedmiotu postępowania administracyjnego, ani też czynności materialno-technicznej, tym bardziej, że Państwowa Komisja Wyborcza nie mogła w trybie art. 217 k.p.a. potwierdzić rejestracji, ponieważ zgodnie z prawem wyborczym mogło to nastąpić tylko w trybie art. 210 Kodeksu wyborczego. Nie jest, więc usprawiedliwiony argument, zawarty w piśmie Komitetu, że zaświadczenie takie można uznać za zaświadczenie, o którym mowa w art. 217 k.p.a. Poza tym, nawet gdyby przyjąć, że jest to zaświadczenie, o którym mowa w art. 217 k.p.a., to odmowa jego wydania otwierałaby tryb jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego, z koniecznością wyczerpania trybu instancyjnego, co mogłoby dopiero otwierać drogę sądownoadministracyjną, wymagającą czasu na przeprowadzenie procedury na zasadach ogólnych. W świetle powyższego, za zasadny należało uznać argument Komisji, że przyjęcie takiego rozwiązania prowadziłoby do zaburzenia kalendarza

wyborczego i mogłoby powodować niemożność terminowego wykonania niezbędnych działań i czynności wyborczych.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że kwestia ta była już przedmiotem protestu wyborczego wniesionego przez Komitet Wyborczy Nowej Prawicy - Janusza KorwinMikke i Janusza Korwin-Mikke skierowanego do Sądu Najwyższego. Postanowieniem z dnia 20 września 2011 r., sygn. akt III SW 12/11, Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 w zw. z art. 241 § 1 Kodeksu Wyborczego pozostawił protest bez dalszego biegu, uznając protest za przedwczesny, gdyż został złożony przed rozpoczęciem biegu ustawowego terminu dla dokonania tej czynności, który to termin rozpoczyna bieg w dniu ogłoszenia wyniku wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw (publ. <http://www.sn.pl/aktual/index.html>).

Zdaniem Sądu przepisów Kodeksu wyborczego nie można uznać za normy z zakresu prawa administracyjnego materialnego, ponieważ przepisy te regulują precyzyjnie tryb i terminy jedynie w ramach procedury wyborczej. Na podstawie tych przepisów Państwowa Komisja Wyborcza nie jest powołana do wydawania władczych rozstrzygnięć z zakresu prawa administracyjnego materialnego (por. normy kompetencyjne PKW zawarte w Kodeksie wyborczym i przepisy uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej - M.P. Nr 26, poz. 286). Nadto do działań Komisji nie mają zastosowania przepisy k.p.a., ponieważ w Kodeksie wyborczym brak jest odwołań do k.p.a., jak i przepisy k.p.a. również nie stanowią o możliwości stosowania do procedury wyborczej przepisów dotyczących postępowania administracyjnego. Zgłoszenie zatem list kandydatów przez komitety wyborcze nie wiąże się z wydaniem zaświadczenia, o którym mowa w art. 1 pkt 4 k.p.a. w zw. z art. 217 k.p.a., gdyż wskazaną przez Kodeks wyborczy podstawą prawną wydania zaświadczenia, które potwierdza dokonanie zgodnie z prawem wyborczym zarejestrowania list kandydatów, jest art. 210 § 3 Kodeksu wyborczego. Przepisy Kodeksu wyborczego w przypadku braku wydania takiego zaświadczenia nie przewidują zaś kontroli sądów administracyjnych. Skoro działalność Państwowej Komisji Wyborczej nie jest objęta zakresem właściwości sądu administracyjnego

określonej w cytowanych wyżej przepisach, nie podlega więc rozpoznaniu przez sąd administracyjny, a to oznacza, że skargę, której jest przedmiotem, należało odrzucić.

W skardze kasacyjnej od powyższego postanowienia Komitet Wyborczy Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke na podstawie art. 174 P.p.s.a. zarzucił:

1. Naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to:

– art. 3 § 2 pkt 2) i pkt 4) powołanej wyżej ustawy poprzez odrzucenie skargi mimo, że będąca jej przedmiotem czynność Państwowej Komisji Wyborczej podlega kognicji sądów administracyjnych, a ponadto:

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną wykładnię, a to:

- art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., nr 98, poz. 1078 ze zm.) w związku z art. 210 § 2 i § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. nr 21, poz. 112 ze zm.).

W oparciu o powyższe zarzuty kasacyjne, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skargi, skarżący wskazał, że Kodeks wyborczy nie wypowiedział się wprost w kwestii generalnej lub „zindywidualizowanej” zaskarżalności orzeczeń podejmowanych przez Państwową Komisję Wyborczą (dalej: „PKW”) w związku z treścią art. 210 § 2 i § 3 Kodeksu wyborczego. Powyższa ustawa nie przewiduje w szczególności wyłączenia możliwości kwestionowania na drodze sądowej stanowiska PKW w przedmiocie wydania zaświadczenia. Jest to znaczące w kontekście szeregu przepisów, w których ustawodawca zdecydował, że od orzeczeń PKW „nie przysługuje środek prawny” (wskazać tu można tytułem przykładu: art. 218 § 2, art. 254 § 2, art. 326 § 4, art. 348 § 2, art. 405 § 5, art. 420 § 2, art. 432 § 2 lub art. 456 § 2 Kodeksu wyborczego). Brak podobnej wypowiedzi ustawodawcy w treści art. 210 Kodeksu wyborczego, nakazuje zatem - przyjmując racjonalność ustawodawcy - stosować zasady ogólne, w tym zasadę zgodnie z którą każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego

rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Zdaniem skarżącego, pogląd Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego odnośnie braku kognicji do rozpoznania niniejszej sprawy, nie znajduje oparcia w przepisach Kodeksu wyborczego, gdyż nie przewidują one generalnego wyłączenia właściwości sądów administracyjnych. Przepisy Kodeksu wyborczego przewidują właściwość różnych sądów w „sprawach wyborczych”, w tym sądów administracyjnych. W wielu wypadkach wyłączają wprost drogę sądową, a w niektórych - milczą. Zdaniem skarżącego, w przypadku milczenia ustawodawcy nie można domniemywać braku drogi sądowej, czy braku właściwości danego sądu, lecz rozstrzygać *ad casum*, uwzględniając charakter danej sprawy, czyli w tym wypadku kwestię wydania zaświadczenia.

Podkreślono, że użyte przez ustawodawcę w art. 210 Kodeksu wyborczego pojęcie „zaświadczenia” nie zostało odrębnie zdefiniowane na potrzeby tej ustawy w słowniczku ustawowym (art. 5 Kodeksu wyborczego). Nie jest to zdaniem Skarżącego zabieg przypadkowy, lecz racjonalne uwzględnienie dorobku wypracowanego na gruncie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego. Na gruncie art. 217 K.p.a. przez „zaświadczenie” rozumie się urzędowe potwierdzenie określonych faktów lub stanu prawnego, posiadające walor dokumentu urzędowego. Takie ujęcie odpowiada charakterowi prawnemu zaświadczenia, o którym mowa w art. 210 § 3 Kodeksu wyborczego, bowiem również ono stanowi potwierdzenie zarejestrowania przez komitet wyborczy list kandydatów, co najmniej w połowie okręgów wyborczych. Ponadto, dyrektywa konsekwencji terminologicznej (zob. L. Morawski, *Zasady wykładni prawa*, Toruń 2006, s. 104) nakazuje przyjąć, że pojęcie „zaświadczenie” z art. 210 Kodeksu wyborczego jest równoznaczne z pojęciem „zaświadczenie” w rozumieniu art. 217 i nast. K.p.a. Potwierdza to zasadność stosowania do kwestii wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 210 Kodeksu wyborczego, zasad przewidzianych w przepisach K.p.a.

Skarżący stwierdził nadto, że gdyby intencją prawodawcy było wyłączenie tego zaświadczenia z „działania” k.p.a. zostałyby mu nadana inna nazwa (np. „poświadczenie”).

Zdaniem Komitetu Wyborczego Nowa Prawica - Janusza Korwin-Mikke nie stanowi argumentu przeciwko dopuszczalności skargi w przedmiotowej sprawie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., sygn. akt III SW 12/11. Zarówno z ustnych motywów tego orzeczenia, jak i z treści pisemnego uzasadnienia tegoż postanowienia wynika bowiem, że powodem nierozpatrzenia protestu było złożenie go przed ogłoszeniem wyników wyborów. Zdaniem Skarżącego, możliwość złożenia protestu do Sądu Najwyższego po ogłoszeniu wyników wyborów nie wyłącza możliwości zaskarżenia odmowy wydania zaświadczenia przez PKW do sądu administracyjnego, gdyż przedmioty tych spraw nie pokrywają się.

Wskazano również, że z treści art. 210 § 2 i § 3 Kodeksu wyborczego wynika ustawowe, niezbywalne prawo komitetu wyborczego do uzyskania zaświadczenia. Wydanie wspomnianego zaświadczenia nie zależy od uznania Państwowej Komisji Wyborczej; wręcz przeciwnie - PKW ma obowiązek wydać zaświadczenie, jeśli komitet wyborczy spełni warunki przewidziane w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego. Prawo to będzie miało jednak charakter iluzoryczny, gdy nie będzie objęte ochroną na drodze sądowej. Dlatego też zasadne jest uznanie - wbrew stanowisku PKW oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie - dopuszczalności skargi w niniejszej sprawie.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych podstaw.

Zakres kognicji Naczelnego Sądu Administracyjnego wyznacza art. 15 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), dalej - P.p.s.a., który w punkcie pierwszym stanowi, że Sąd ten rozpoznaje środki odwoławcze od orzeczeń wojewódzkich sądów administracyjnych, stosownie do przepisów ustawy.

Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej biorąc pod uwagę z urzędu jedynie nieważność postępowania (art. 183 §

1 P.p.s.a.), co oznacza, że zakres rozpoznania sprawy wyznacza strona wnosząca skargę kasacyjną przez wskazanie podstaw kasacyjnych. W przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki nieważności postępowania, wobec czego Sąd kasacyjny rozpoznawał sprawę w granicach zakreślonych zarzutami skargi kasacyjnej.

Autor skargi kasacyjnej, na podstawie art. 174 pkt 1 i 2 P.p.s.a., formułuje zarzuty naruszenia zarówno przepisów prawa materialnego, jak też przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy. Wobec tego w pierwszej kolejności podlegają rozpoznaniu zarzuty odnoszące się do uchybień procesowych.

W ocenie skarżącego Wojewódzki Sąd Administracyjny, błędnie uznał, że nie posiada kognicji do rozpoznania niniejszej sprawy. Przepisy Kodeksu wyborczego nie przewidują bowiem generalnego wyłączenia właściwości sądów administracyjnych, a wręcz przeciwnie ograniczają ją do wyjątków wskazanych w ustawie. Treść art. 5 P.p.s.a. nie daje zatem podstaw do formułowania stanowiska przyjętego przez Wojewódzki Sąd Administracyjny odnośnie braku kognicji sądu administracyjnego.

Zarówno przepisy Konstytucji RP, jak i ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, ze zm.), zwanej dalej Kodeksem wyborczym, stanowią zespół norm prawnych określających system wyborczy RP. Postanowienia Kodeksu wyborczego regulują szczegółowo zasady, tryb przygotowania i przeprowadzenia wyborów, podziału mandatów, ustalania wyników wyborów oraz ich weryfikację. Przepisy Działu III Kodeksu wyborczego traktują o wyborach do Sejmu.

W procesie kontroli wszystkich stadiów postępowania wyborczego oraz weryfikacji wyborów udział biorą: Państwowa Komisja Wyborcza, sądy powszechne i Sąd Najwyższy.

Kodeks wyborczy ustanawia wiele procedur reklamacyjnych tylko z udziałem Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, które mają na celu zagwarantowanie sądowej kontroli wskazanych czynności wyborczych w określonych stadiach procesu wyborczego. Przepisy ustawy wyborczej *expressis verbis* przewidują wniesienie środka prawnego do sądu w sprawach: nieprawidłowości w rejestrze wyborców (art. 20 § 4 i art. 22 § 5), reklamacji w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu (art.

37 § 2), odmowy przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 205 § 1), czy wreszcie naruszenia reguł kampanii wyborczej (art. 111 § 2-5).

Analiza normatywna przywołanych regulacji wskazuje, że Kodeks wyborczy nie przewiduje udziału sądów administracyjnych w postępowaniu wyborczym do Sejmu i Senatu. Zasadne jest zatem stanowisko i argumentacja Sądu pierwszej instancji odnośnie braku kognicji sądów administracyjnych w zakresie kontroli czynności wyborczych także tych dotyczących rejestracji list kandydatów.

Naczelny Sąd Administracyjny nie podziela argumentacji skarżącego, że skoro przepisy Kodeksu wyborczego w wielu wypadkach wyłączają wprost drogę sądową, a w niektórych - milczą, to milczenie ustawodawcy nie może oznaczać braku drogi sądowej; czy braku właściwości danego sądu, lecz sąd powinien rozstrzygać ad *casum*, uwzględniając charakter danej sprawy, czyli w tym wypadku kwestię wydania zaświadczenia.

Zgodnie z przepisem art. 184 Konstytucji RP z 1997 r. i art. 1 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. nr 153, poz. 1269), sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych i o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego, samorządowymi kolegiatami odwoławczymi i między tymi organami a organami administracji rządowej. Kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej. W art. 177 Konstytucja ustanawia domniemanie właściwości sądów powszechnych we wszystkich sprawach, z wyjątkiem ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów. Ustrojodawca przesądził, że to na sądach powszechnych spoczywa zasadniczy ciężar sprawowania wymiaru sprawiedliwości, co oznacza, że w braku wyraźnego zastrzeżenia ustawowego, to właśnie sądy powszechne są właściwe do rozpatrzenia sprawy. Nie ulega wątpliwości, że skoro ustawa zasadnicza przekazała generalną właściwość, w zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości, sądom powszechnym, to właściwość innych sądów musi wynikać ze szczególnego przepisu ustawy. Należy mieć na uwadze, że w państwie prawa organy władzy publicznej, w tym sądy, działają na podstawie i w granicach prawa.

Z woli ustawodawcy sądy administracyjne nie kontrolują legalności postępowania wyborczego do parlamentu. Przepisy Kodeksu wyborczego przewidują udział sądów administracyjnych tylko w przypadkach wskazanych w art. 384 § 1 i w art. 493 § 1 (rozpapywanie skarg na uchwały w przedmiocie wygaśnięcia mandatu radnego i mandatu wójta).

Zarówno Konstytucja RP, jak i ustawa Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz P.p.s.a. określają właściwość rzeczową sądu administracyjnego przez wskazanie spraw, w których dopuszczona jest skarga do sądu administracyjnego, prawnych form wykonywania administracji publicznej podlegających zaskarżeniu, podmiotów, na których działanie służy skarga, a także kryterium kontroli administracji publicznej sprawowanej przez sąd administracyjny. Przepis art. 3 § 1 i § 2 P.p.s.a, stanowi, że sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej i stosują środki określone w ustawie. Kontrola działalności administracji publicznej przez sądy administracyjne obejmuje orzekanie w sprawach skarg na: 1) decyzje administracyjne; 2) postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, na które służy zażalenie albo kończące postępowanie, a także na postanowienia rozstrzygające sprawę, co do istoty; 3) postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie; 4) inne niż określone w pkt 1-3 akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa; 4 a) pisemne interpretacje przepisów prawa podatkowego wydawane w indywidualnych sprawach; 5) akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej; 6) akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, inne niż określone w pkt 5, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej; 7) akty nadzoru nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego; 8) bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w przypadkach określonych w pkt 1-4 a. Ponadto sądy administracyjne orzekają także w sprawach, w których przepisy ustaw szczególnych przewidują sądową kontrolę, i stosują środki określone w tych przepisach (art. 3 § 3 P.p.s.a.).

W świetle powyższego nieusprawiedliwiony jest zarzut skargi naruszenia prawa materialnego tj. art. 217 k.p.a. w związku z art. 210 § 2 i § 3 Kodeksu wyborczego. Przepisy Kodeksu wyborczego stanowią szczególny reżim normatywny odnoszący się wyłącznie do procedury przeprowadzenia wyborów. Nie jest to postępowanie administracyjne, ani postępowanie w sprawach wydawania zaświadczeń, o którym mowa w art. 1 pkt 4 k.p.a. PKW nie mogła zatem potwierdzić, w formie zaświadczenia wydanego na podstawie art. 217 k.p.a, rejestracji listy kandydatów do Sejmu. Naczelny Sąd Administracyjny podziela w tej materii stanowisko Sądu pierwszej instancji, że procedura wydania zaświadczenia, o której mowa w art. 210 § 3 Kodeksu wyborczego nie jest objęta kognicją sądów administracyjnych, albowiem nie mieści się w kategorii spraw wynikających z przepisu art. 184 Konstytucji RP i art. 3 § 2 P.p.s.a.

Z przepisów Kodeksu wynika, że działalność weryfikacyjno-kontrolna procesu wyborczego sprawowana jest także przez stałe organy wyborcze - Państwową Komisję Wyborczą i komisarzy wyborczych oraz okręgowe komisje wyborcze powoływane w związku z zarządzonymi wyborami. Państwowa Komisja Wyborcza, realizując zadania m. in. wynikające z kalendarza wyborczego, nie wykonuje typowych funkcji administracji publicznej, gdyż nie jest organem administracji publicznej, w rozumieniu art. 5 pkt 3 k.p.a. PKW, jak i pozostałe organy wyborcze, nie są podmiotami powołanymi, z mocy prawa, do załatwiania spraw z zakresu administracji publicznej.

Zgodnie z art. 157 § 1 Kodeksu wyborczego, Państwowa Komisja Wyborcza jest stałym najwyższym organem wyborczym właściwym w sprawach przeprowadzania wyborów i referendum. Niewątpliwie z punktu widzenia pełnego zagwarantowania podmiotowego prawa wyborczego i prawa do wolnych wyborów ważne jest, aby nadzór nad procesem wyborczym, w tym przestrzeganiem prawa wyborczego, był sprawowany przez organ wyborczy niezależny od organów władzy ustawodawczej i wykonawczej, i aby podejmował on rozstrzygnięcia wyłącznie na podstawie norm prawa wyborczego. Sądowa kontrola w tym zakresie, w toku przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu, powierzona została Sądowi Najwyższemu, na zasadzie i w trybie określonym w Kodeksie wyborczym, a

końcowym etapem tej kontroli jest rozpatrywanie protestów wyborczych i orzekanie o ważności wyborów przez Sąd Najwyższy. Skoro zadania i czynności podejmowane przez PKW, w ramach procedury wyborczej, nie są i nie mogą być władczymi działaniami organów administracji publicznej, to nie podlegają one kognicji sądów administracyjnych.

Biorąc pod uwagę, Naczelny Sąd Administracyjny – na mocy art. 184 P.p.s.a., z braku usprawiedliwionych podstaw kasacyjnych, orzekł jak w sentencji”.